

no la vol agafar. A la majoria dels exhibidors no els interessa el cinema català, els interessa la pela, i jo no puc obligar ningú a projectar res. Però la problemàtica és també institucional; TV3, per exemple, no s'interessa pel cinema català. ¿Quantes pel·lícules catalanes fan? Si els polítics no fan res, jo, que sóc particular, ¿què puc fer? Ja faig prou, i no m'ho agrairan mai, encara que no faig les coses perquè m'ho agraeixin.

—¿Un canal de distribució a nivell europeu no seria una bona fórmula per treure més rendiment a les pel·lícules?

—D'acord, però primer s'ha de muntar un canal d'exhibició. Si no es crea veritablement una xarxa europea

de cinemes —o una alternativa televisiva— la majoria de pel·lícules europees seguiran tenint problemes de distribució.

—*Aleshores, el poder dels exhibidors és molt gran.*

—Però és per culpa dels distribuïdors, que ens matem els uns als altres, en lloc d'estar units. Per això, al final és necessari acabar tenint també algun cinema.

—¿I no et crea una esquizofrènia ser productor, distribuïdor i exhibidor?

—No, ho separo molt bé. Cada sector funciona amb els seus propis termes econòmics, com a empreses separades. Quan em poso com a exhibidor, per exemple, sóc molt més fred. □

ELS CINEASTES VALENCIANS, EN FASE DE SUPERVIVÈNCIA

Fer cinema a València: ofici entre tenebres

Aquest apel·latiu, tret del conegut film d'Almodóvar, seria adequat per a referir-se a la difícil situació dels cineastes valencians. Els problemes de finançament i la renúncia a la pròpia llengua condicionen negativament tots els projectes per a fer cinema en català a València.

Vicent Sanchis

L'última discussió sobre què hauríem d'entendre com a cinema català va ser formulada per Josep Maria López Llavides a les pàgines d'*Avui*. Després de fer una repassada històrica, l'autor s'atura en la recent producció del Departament de Cultura de la Generalitat catalana, i anomena alguns títols, com ara, *El vent de l'illa*, de Gerard Gormezano, *Una nit a Casablanca*, d'Antoni Martí i *El complot dels anells*, de Francesc Bellmunt, i conclou amb aquestes paraules: «Comença a sorgir un cinema que, si es manté i fa més rigorosa la protecció institucional, si els productors hi inverteixen realment, si s'insisteix a introduir l'ensenyament dels àudio-visuals a l'escola, als instituts i a les universitats, i si creix l'autoexigència dels actuals professionals, massa sovint poc autocrítica, podrà bastir la cinematografia nacional catalana que fins ara mai havíem tingut».

Nosaltres hauríem d'assenyalar que els cineastes valencians estan encara en una fase de supervivència i que la qüestió idiomàtica (encara que assumida per alguns) s'ha de posposar per a un futur en el qual ja funcione una infraestructura industrial i l'adequat suport de les institucions. Avui l'únic camí sembla que és emigrar a Madrid o Barcelona i, si no, conformar-se amb la realització de curts-metratges de ficció com *Los domingos son muy antiguos*, de Pepe Cano, o documentals de temàtica folklòrica (en el bon sentit) o han de preparar-se per a entrar en la tot just creada TVV en qualitat de realitzadors.

Justament, López Llavi cita en el seu article dos realitzadors valencians, tots dos nascuts a Alcoi, Carles Mira i Gerard Gormezano. El primer, més conegut per títols com *Jalea Real* (1981) o *Que nos quiten lo bailao* (1983) ha hagut de recórrer a les oficines de la Conselleria de Cultura de Catalunya per a obtenir una subvenció que ací no va ser atesa. Així va fer *Daniya*, en coproducció amb Marroc i França. *Daniya* estava destinada al suport televisiu i es va estrenar la nit de

«Héctor» i «El vent de l'illa», dos films fets per valencians.

Sant Jordi i va ser premiada per la Generalitat de Catalunya. L'estrena a València va ser acollida per la crítica desfavorablement. Carles Mira insisteix a contraposar estèticament i ideològicament dues cultures, la dels àrabs i la dels cristians, a través de la correspondència que manté el jove Bernat amb la seua germana de Barcelona.

Un altre realitzador valencià, Gerard Gormezano, es va veure obligat a compaginar subvencions i capital privat (que tampoc va provenir de València) per a poder dur endavant el seu projecte. *El vent de l'illa* sí que va ser celebrada per la crítica, que li va tributar forts elogis. Es va exhibir amb tota normalitat, però, no obstant l'èxit obtingut a Berlín, va haver de patir els inconvenients d'una deficient estratègia de la postproducció (publicitat, difusió, etc.).

Més enllà de consideracions analíti-

La Mostra i el cinema català no fan illga

Joaquim Palafox

Després d'aquells dies de novembre del 80, quan s'inaugurava la I Mostra, s'ha esdevingut un fet capital: les últimes eleccions polítiques han modificat substancialment la composició de l'Ajuntament de València, entitat organitzadora del certamen. Això ha tingut una repercussió important sobre aquesta manifestació cultural que va sorgir a iniciativa d'Izquierda Socialista, aleshores encapçalada per Vicent Garcés. Tothom sap que la Mostra ha passat molts obstacles durant aquest curt període de la seua existència. La polèmica desfermada durant l'edició de l'any 1987 ja plantejava la qüestió en aquests termes: ¿Cal que continue la Mostra en mans de l'ajuntament o n'eixirà beneficiada si passa a dependre de la Conselleria de Cultura de la Generalitat, amb tot el que aquest canvi representa de suport institucional, econòmic i tècnic? Calmades ja les aigües, un tant tèrboles pel creuament d'interessos i per les baralles entre sectors del mateix partit socialista (que fóra ocios enumerar), la Mostra continua organitzant-se per la Fundació Municipal de Cinema. El capítol més delicat ha estat sempre el dels pressupostos. José Luis Forteza ha hagut de lluitar durament per a obtenir les subvencions del Ministeri de Cultura, de la Diputació i de la Conselleria d'Educació i Ciència de la Generalitat. Ha buscat així mateix la fórmula de l'esponsor («Fortuna») per a dotar la Mostra d'una infraestructura digna d'un festival especialitzat. La Mostra, és cert, gaudeix de prestigi fora del País Valencià, però mentiríem si no diguérem que li falta encara una infraestructura sòlida. Una infraestructura que només s'aconseguirà quan cessin les diferents crítiques i assots dialèctics entre les diverses fraccions polítiques i ideològiques; quan la Mostra, com a manifestació artística i cultural, tinga el suport de tots els grups polítics, deixant aquests en mans de professionals i gent capacitada per a gestionar-la des de criteris de rendiment cultural, com un encontre solidari entre diverses cinematografies, entre les quals, les mediterrànies específicament, que des d'aquí entaulen un diàleg, s'enriqueixen mútuament i testimonien la realitat social, política i cultural de les seues respectives nacionalitats.

D'altra banda, si la Mostra hauria d'haver significat un suport per al cinema en català ha estat un assumpte ni tan sols plantejat pels organitzadors del certamen, que s'han limitat a algunes estrenes sense massa significació i d'una manera ben bé aïllada. Els resultats, doncs, són els d'una Mostra bigarrada de seccions que perd cada any l'interès del públic. □

ques sobre la qualitat estètica d'aquests dos films, el que ens interessa destacar és que tots els realitzadors van haver d'emigrar de l'estret recinte del País Valencià per a culminar els seus projectes.

Fes cinema com pugues

Seria ben bé injust oblidar-nos d'altres realitzadors, tals com Carles Pérez Ferré i Toni Canet. El primer, gràcies a una subvenció de 80 milions repartits pel Ministeri de Cultura, la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència de la Generalitat valenciana i per la Direcció General de Mitjans de Comunicació de la Generalitat valenciana, va poder rodar *Quimera*. Toni Canet, per la seua banda, va tenir una subvenció de la Conselleria de Cultura de la Generalitat valenciana per a rodar *Amanece como puedas* (amb un pressupost de 90 milions de pessetes), film que desenvolupava un guió seu d'un curt-metratge titulat *Benifotrem*, que havia obtingut ja una subvenció de 600.000 pessetes en concepte de preparació de projectes i llargs-metratges.

No tan afavorits han estat els realitzadors valencians Pepe Cano, que prové del camp del curt-metratge, i Vicent Domingo. Aquest últim, després de moltes vicissituds va poder filmar *Historias de hombre con gabardina* en el 87. En el moment d'escriure aquest article, Vicent Domingo ha tornat de l'Escola Oficial de Cinematografia de Munic, on ha col·laborat en el muntatge d'un curt sobre Berlín. Allà ha pogut adonar-se de com són les coses quant a condicions econòmiques i tècniques, en relació amb l'àmbit que hem descrit, el del País Valencià. □

L'Associació Cultural de Rocafort, amb la col·laboració de l'Ajuntament i d'Acció Cultural del País Valencià, organitzarà un acte en memòria de Mossèn Sorribes. L'acte serà el dia 8 d'octubre, a les 8 de la vesprada i tindrà lloc a la plaça de l'Ajuntament. En l'acte intervindran: Vicent Soler i Marco, el Dr. López Trigo, Emili Marín i actuarà la coral «Renaixença» impulsada per Mossèn Sorribes i reorganitzada per a aquesta ocasió.

Subscriu-te
per telèfon
357 28 56

Una publicació mensual per a tots els interessos i les inquietuds culturals. Anys, també als estrangers.

Apartat de Correus 1987
0048 VALÈNCIA

CAMACUC